

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/245/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1206210855
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Gažovičová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1206210855.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: O. U., bytom X.. Č. V. XX, N., zastúpenej JUDr. Lukášom Kožákom, advokátom, so sídlom Námestie SNP 13, Banská Bystrica, proti odporcovi: Generali Slovensko poisťovňa, a.s., IČO: 35 709 332, so sídlom Plynárenska č. 7/C Bratislava, zastúpenom: SHM PARTNERS, s.r.o., so sídlom Špitálska 25, Bratislava, IČO: 47 235 616, o náhradu škody z ublíženia na zdraví a o zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, na odvolanie navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, zo dňa 15. januára 2013, č.k. 12C/110/2006-322, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec mu **v tejto časti v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Rozsudkom zo dňa 15.januára 2013, č.k. 12C/110/2006-322 súd prvého stupňa s poukazom na ust. § 444 Obč. zák. a § 5 ods. 2, § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke sumu 3.238,- eur z titulu náhrady za bolesť a sumu 35.041,- eur z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vo zvyšku návrh zamietol, odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke trovy právneho zastúpenia vo výške 9.594,22 eur a na účet súdu súdny poplatok vo výške 2.296,50 eur. Výrok, ktorým zamietol návrh navrhovateľky na zaplatenie úrokov z omeškania odôvodnil tým, že tieto si navrhovateľka uplatnila s poukazom na rozhodnutie ESLP vo veci Kurtová/Turecko, a tieto jej nepriznal do minulosti tak, ako si ich uplatnila v návrhu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 odsek 3 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku, do výroku, ktorým bol návrh zamietnutý a výroku o náhrade trov konania, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka domáhajúc sa ich zmeny tak, aby jej bola priznaná suma 31.401,66 eur - titulom úroku z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 83.345,- eur za obdobie od 07.07. 2006 do 22. 03. 2011 a aby bol odporca zaviazaný zaplatiť jej trovy prvostupňového konania v celkovej výške 11.665,49 eur a trovy odvolacieho konania v celkovej sume 477,55 eur. Namietala nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvého stupňa v časti, v ktorej zamietol jej návrh na zaplatenie úrokov z omeškania, keď z odôvodnenia prvostupňového súdu v tejto časti nevyplýva, ako sa vporiadal s jej argumentáciou prednesenou v konaní. Týmto postupom súdu prvého stupňa došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces a bola jej tiež odňatá možnosť konať pred súdom. Vytýkala súdu prvého stupňa, že bližšie nešpecifikoval rozhodnutie ESLP vo veci Kurtová/Turecko, ktorým odôvodnil zamietnutie návrhu v tejto časti, keď rozsudok súdu prvého stupňa žiaden záver v tomto smere neobsahuje, nijako sa netýka otázky nároku na zaplatenie úrokov z omeškania, ale rieši úplne iné právne skutočnosti, ktoré s prejednávanou vecou nesúvisia ani len okrajovo. S poukazom na ustanovenie § 11 ods. 6, 7 a 8 zákona číslo 381/2001 Z.z. dôvodila, že jej nárok na zaplatenie úroku z omeškania je z vecného hľadiska v celom rozsahu dôvodný, keď pre omeškanie odporcu je rozhodujúca tá skutočnosť, že tento v zákonom stanovenej lehote prešetrovanie poisťnej udalosti nielen neskončil, ale ho prakticky vôbec nevykonával. Za nesprávny a nezákonný považovala aj výrok o náhrade trov

prvostupňového konania, keď tento nesprávne posúdil jej nárok, pokiaľ ide o náhradu trov právneho zastúpenia tak, že cestovné náklady jej právneho zástupcu priznal len vo výške cestovného hromadným dopravným prostriedkom, hoci tieto jej mali byť priznané v sume 1039,34 eur. Súd prvého stupňa tiež pochybil v časti nároku na náhradu za stratu času jej právneho zástupcu pri jednotlivých úkonoch právnej služby vykonávaných mimo miesta advokátskej kancelárie, ako aj pokiaľ ide o priznané DPH v sume 665,57 eur, ktorá nebola započítaná v celkovej sume priznanej náhrady trov právneho zastúpenia.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky uviedol, že navrhovateľke nevznikol nárok na zaplatenie úroku z omeškania a svoj postup; keď v rámci šetrenia poistnej udalosti čakal na závery trestného konania; považoval za opodstatnený. Nesúhlasil tiež s tvrdením navrhovateľky, že až do právoplatného skončenia trestného konania nevykonával v danej veci žiadne úkony. Z uvedených dôvodov nepovažoval odvolanie navrhovateľky v predmetnej časti za dôvodné.

Proti výroku o náhrade trov konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie aj odporca domáhajúc sa jeho zmeny tak, aby bola navrhovateľke priznaná náhrada trov konania v správnej a dôvodnej výške namietajúc nesprávne rozhodnutie súdu prvého stupňa o výške náhrady trov právneho zastúpenia. Namietal, že súd prvého stupňa priznal navrhovateľke trovy právneho zastúpenia aj za úkony, ktoré nie sú trovami potrebnými na účelne uplatňovanie práva navrhovateľky v predmetnom konaní. Nesúhlasil ani s navýšením trov právneho zastúpenia o sumu DPH, pokiaľ splnomocnený zástupca navrhovateľky nebol platiteľom DPH.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporcu bližšie rozviedla, prečo nepovažovala námietky uvádzané odporcom proti výške trov právneho zastúpenia za dôvodné.

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej (zamietajúcej) časti a v medziach dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že navrhovateľka dôvodne vytýka súdu prvého stupňa, že napadnutý rozsudok nie je možné v tejto časti preskúmať z hľadiska jeho zákonnosti a vecnej správnosti - v dôsledku nedostatku dôvodov, ktoré viedli súd prvého stupňa k výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľky v časti ňou uplatňovaných úrokov z omeškania.

Inou vadou konania v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p. je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 221 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia, ale jej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup v občianskom súdom konaní. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia. Na takúto vadu konania pred súdom prvého stupňa odvolací súd prihliada aj keď nebola výslovne v odvolaní namietaná (§ 212 ods. 3 O.s.p.). O takúto inú vadu konania ide aj vtedy ak súd v procese dokazovania nevykoná dokazovanie v súlade so zákonom a spôsobom upraveným v zákone alebo ak je rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov v dôsledku absencie náležitostí podľa § 157 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu, ako orgánu verejnej moci, nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, avšak vo všetkých svojich častiach musí zodpovedať zákonným požiadavkám uvedeným v § 157 O.s.p.. Toto ustanovenie vo svojom odseku 2 vymedzuje obligatórne náležitosti odôvodnenia rozsudku, ktoré má svoj význam z hľadiska kontroly správnosti rozhodnutia a postupu súdu pri jeho vydávaní, resp. z hľadiska preskúmateľnosti zákonnosti, opodstatnenosti a spravodlivosti jeho výroku, ktorý musí zodpovedať právnomu posúdeniu skutkových zistení nadobudnutých na základe vyhodnotenia výsledkov vykonaného dokazovania. Z odôvodnenia rozsudku musí predovšetkým

vyplývať, čoho sa navrhovateľ domáhal svojim žalobným návrhom, na základe akých rozhodujúcich skutočností a z akých dôvodov, v čom spočívala obrana a námietky odporcu, aké dôkazy boli vo veci vykonané, resp. prečo neboli vykonané ďalšie navrhované dôkazy, akými úvahami sa súd spravoval pri ich hodnotení, a teda ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, k akým skutkovým zisteniam na tomto základe dospel, podľa akých ustanovení právnych predpisov zistený skutkový stav posúdil a v konečnom dôsledku je potrebné, aby súd zdôvodnil, na základe akých úvah a k akým právnym záverom dospel. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Jednotlivé skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním treba vyhodnotiť z hľadiska ich významu pre posúdenie veci, ich pravdivosti a hodnovernosti, a to aj v ich vzájomných súvislostiach a následne výsledky takéhoto hodnotenia premietnuť do záveru o skutkovom stave veci, rozhodnom pre jej právne posúdenie, ktoré predpokladá úvahy súdu o tom, prečo podriadil zistený skutkový stav práve pod konkrétne ustanovenia zákona, ako tieto vložil a aké práva a povinnosti účastníkov konania na ich základe vo vzťahu k predmetu konania vyvodil. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť jasným, zrozumiteľným a presvedčivým podkladom pre zistenie opodstatnenosti výroku súdneho rozhodnutia. Iba uvedenie všeobecných téz či abstraktných myšlienok nespĺňa zákonné náležitosti odôvodnenia. Povinnosť súdov svoje rozhodnutia odôvodňovať spôsobom uloženým v § 157 ods. 2 O.s.p. je súčasťou práva na riadny a spravodlivý proces vylučujúci ľubovôľu súdu pri rozhodovaní a zakladajúci dôveru a presvedčenie účastníkov konania, že súd sa ich vecou dostatočne náležite zaoberal z hľadiska všetkých nimi tvrdených rozhodujúcich skutočností v záujme zabezpečenia efektívnej ochrany porušených či ohrozených práv a oprávnených záujmov (§ 1 O.s.p.). Dodržanie zákonných náležitostí pri formulovaní odôvodnenia rozhodnutia predpokladá, že súd sa v ňom adekvátne, čo do myšlienkových postupov racionálne logickým spôsobom, vyporiada so všetkými dôkazmi ako aj skutočnosťami, ktoré inak v konaní vyšli najavo a tiež aj s argumentačnými tvrdeniami účastníkov konania, na ktorých spočívajú ich námietky a je založená ich obrana, pokiaľ majú vzťah k prejednávanej veci. Porušenie práva účastníka konania na riadne odôvodnenie rozsudku znamená upretie jeho práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, a súčasne mu odníma možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti nemu v rámci riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov. Pokiaľ z odôvodnenia rozhodnutia dostatočne jeho výrok nevyplýva, teda nedostatok dôvodov nedáva spoľahlivý podklad pre tento výrok, odvolací súd bez ďalšieho takéto rozhodnutie zruší a to aj vtedy, ak by sa tento výrok pri náležitom odôvodnení javil ako vecne správny, keď odvolaciemu súdu neprináleží svojim rozhodnutím odôvodnenie rozhodnutia prvostupňového súdu nahrádzať.

V preskúmvanej veci je z obsahu spisu zrejmé, že navrhovateľka sa domáhala v konaní aj zaplataenie úrokov z omeškania zo sumy 83.345,- eur, predstavujúcej základnú výšku náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to vo výške 8% ročne za obdobie od 07.07.2006 do 22.03.2011, v celkovej výške 31.401,66 eur.

Súd prvého stupňa návrh navrhovateľky v tejto časti v celom rozsahu zamietol. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia však nevyplýva, na akom právnom základe o nároku navrhovateľky rozhodol, na základe akých úvah dospel k záveru, že návrh navrhovateľky nie je v tejto časti dôvodný, a ani sa žiadnym spôsobom v tomto smere nevyporiadal s argumentačnými tvrdeniami navrhovateľky, z ktorých táto vyvodzovala dôvodnosť tohto svojho nároku.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej - súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu a na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne, výstižne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatňovanému nároku. Súd prvého stupňa porušením tohto práva uprel navrhovateľke právo dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, ako aj možnosť v odvolacom konaní náležite skutkovo a právne argumentovať proti jeho rozhodnutiu z hľadiska dôvodov, pre ktoré návrhu v tejto časti nevyhovet.

Rozsudok súdu prvého stupňa tak v časti rozhodnutia o úrokoch z omeškania nespĺňa zákonné náležitosti odôvodnenia a je tak v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a z neho vyplývajúcej požiadavky preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí.

Nakoľko z odôvodnenia rozhodnutia nemožno zistiť aké právne závery viedli súd prvého stupňa k výroku jeho rozhodnutia o zamietnutí návrhu navrhovateľky v časti príslušenstva, nie je možné vecne sa zaoberať odvolacími dôvodmi navrhovateľky vo veci samej; vzhľadom na túto inú vadu konania totiž nebolo možné v tejto časti podrobiť prieskumu rozsudok z hľadiska správnosti zaujatých skutkových a právnych záverov, a teda ani posúdiť, či prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam, či správne aplikoval citované právne normy na zistený skutkový stav a či z nich vyvodil správne právne závery.

S poukazom na tieto nedostatky dospel odvolací súd k záveru, že výrok rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým vo zvyšku návrh zamietol, nemá dostatočnú oporu v odôvodnení rozsudku, ktoré tak pre nedostatok dôvodov nedáva spoľahlivý a presvedčivý podklad pre zamietnutie návrhu v časti úrokov z omeškania. Z tohto dôvodu odvolací súd dôvodil, pre túto inú vadu konania, spočívajúcu v nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa, pre ktorú nie je možné náležite preskúmať výrok jeho rozhodnutia v tejto časti, z hľadiska posúdenia jeho vecnej správnosti, rozsudok súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti nepovažuje za vecne správny. Vzhľadom na túto inú vadu konania, ktorá tak mala vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v tejto napadnutej časti; vrátane na nej závislom výroku o náhrade trov konania; zrušil (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.) a vec mu vrátil v týchto častiach na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom súd prvého stupňa odstráni vytknuté nedostatky vo vyššie naznačovanom smere tak, že svoje úvahy, na základe ktorých dospel k rozhodnutiu o úrokoch z omeškania, vrátane náhrady trov konania, náležitým (zákonným, zrozumiteľným) spôsobom odôvodní a rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.